

СИЛАБУС

з курсу «Музеєзнавство, екскурсознавство, охорона пам'яток»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю
242 «Туризм»

Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 4 кредити (ECTS): 30 годин лекції, 30 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота, екзамен.

Викладач курсу – Москальова Надія Петрівна кандидат історичних наук, доцент, професор кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін

<http://new.khntusg.com.ua/staff/moskalova-nadija-petrivna>

Опис курсу

Пререквізити - базові знання з дисциплін: «Історія України», «Історія туризму», «Історія світової та української культури».

Постреквізити - продовжують вивчення даного предмету наступні дисципліни: «Всесвітня спадщина ЮНЕСКО», «Туристичні послуги та турагентська діяльність», «Рекреаційні комплекси України та світу».

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги). Вивчаються теоретичні основи екскурсійної роботи, її особливості здійснення в умовах інформаційного суспільства, тісний взаємозв'язок екскурсійної і туристичної діяльності, аналізуються причини та умови виникнення музейної справи в різних регіонах світу, розглядаються особливості роботи музеїв як соціокультурного інституту. Вивчення дисципліни знайомить з правовими основами збереження культурної спадщини світу та України.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

- основи теоретичних знань з основ екскурсійної діяльності та музеєзнавства;
- історію виникнення та розвитку світової та української музейної справи та екскурсійної роботи;
- сутність світового та українського законодавства з питань охорони пам'яток історії та культури;

уміти:

- опрацьовувати тематичну літературу та самостійно збагачувати свій творчий потенціал з питань екскурсійної роботи та музейної справи;
- вміти систематизувати інформаційний матеріал;
- вміти самостійно підготувати екскурсійний маршрут певного типу.

Мета та основні завдання дисципліни:

Мета курсу:

- ознайомлення з основними поняттями екскурсійної та музеєзнавчої роботи, їх тісного взаємозв'язку з розвитком туристичної діяльності;
- ознайомлення з правовими основами збереження історичної спадщини країни;
- виявлення впливу туристичного бізнесу на збереження культурних надбань;
- формування у майбутніх фахівців систематизованого комплексу знань про культурну спадщину нашої країни та необхідність її збереження.

Предмет дисципліни: дослідження об'єктивних закономірностей, що відносяться до процесів накопичення та збереження соціальної інформації, пізнання та передачі знань, традицій, уявлень та емоцій через предмети історико-культурної спадщини, через музейні предмети та висвітлення можливостей розширення туристичної діяльності як в Україні, так і за її межами.

Завдання курсу:

- розкриття важливих етапів та проблем екскурсійної діяльності та музейної справи;
- ознайомлення з історією екскурсійної діяльності та її зв'язку з туристичним бізнесом;
- охарактеризувати специфіку збереження історико-культурних надбань народів світу через висвітлення історії музейного будівництва;
- показати діяльність ЮНЕСКО та інших міжнародних організацій по збереженню пам'яток історії і культури;

Компетентності Вивчення дисципліни забезпечує формування у фахівців компетентності щодо базових принципів, основних категорій, сучасних концепцій, теоретичних положень і практичних методів управління:

- здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
- прагнення до збереження навколишнього середовища;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій;
- здатність самостійно аналізувати ситуацію та вирішувати конфлікти;
- застосовувати правові документи для захисту культурної спадщини країни;
- проводити культурно-освітню, консультативну, організаторську діяльність;
- працювати в органах державної влади, культурно-освітніх закладах;
- проводити екскурсії, виступати з бесідами, лекціями з питань охоронної діяльності.
- здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, вміння презентувати туристичний інформаційний матеріал

Результати навчання - в результаті вивчення курсу студенти можуть самостійно аналізувати стан культурної спадщини країни, працювати з правовими документами з питань охорони культурних пам'яток, розробляти екскурсійний маршрут, налагоджувати комунікації з пам'яткоохоронними організаціями, здійснювати культурно-освітню діяльність.

Структура курсу:

Змістовий модуль 1. Основи екскурсійної діяльності

Лекції:

Тема 1. Вступ до курсу. Музеєзнавство, екскурсознавство, охорона пам'яток як наукова та навчальна дисципліна.

Тема 2. Історія та теоретичні основи екскурсійної роботи.

Тема 3. Особливості екскурсійної роботи. Класифікація екскурсійної роботи.

Тема 4. Методика організації та проведення екскурсій. Системна взаємодія елементів та компонентів екскурсійного процесу.

Тема 5. Майстерність екскурсовода. Її основні критерії та характеристики.

Тема 6. Методика проведення екскурсій за різною тематикою.

Семінарські заняття:

Тема 1. Вступ до курсу. Музеєзнавство, екскурсознавство, охорона пам'яток як наукова та навчальна дисципліна.

Тема 2. Історія та теоретичні основи екскурсійної роботи.

Тема 3. Особливості екскурсійної роботи. Класифікація екскурсійної роботи.

Тема 4. Методика організації та проведення екскурсій. Системна взаємодія елементів та компонентів екскурсійного процесу.

Тема 5. Майстерність екскурсовода. Її основні критерії та характеристики.

Тема 6. Методика проведення екскурсій за різною тематикою.

Змістовий модуль II. Музейна справа та охорона пам'яток історії та культури.

Лекції:

Тема 7. Основи музеєзнавства. Роль музеїв в екскурсійній роботі.

Тема 8. Історія музейної справи.

Тема 9. Музейна справа в Україні в різні історичні періоди її існування.

Тема 10. Музеї та їх фонди. Облік музейних фондів.

Тема 11. Функції, особливості і форми роботи музеїв. Класифікація музеїв.

Тема 12. Музеї Харкова та Харківської області. Музей ХНТУСГ.

Тема 13. Виставки та виставкова діяльність в Україні.

Тема 14. Дослідження та охорона пам'яток історії та культури. Правові засади та державне регулювання туристичним бізнесом та екскурсійним обслуговуванням в умовах незалежної України.

Семінарські заняття:

Тема 7. Основи музеєзнавства. Роль музеїв в екскурсійній роботі.

Тема 8. Історія музейної справи.

Тема 9. Музейна справа в Україні в різні історичні періоди її існування.

Тема 10. Функції, особливості і форми роботи музеїв. Класифікація музеїв. Музеї Харкова та Харківської області.

Тема 11. Музей ХНТУСГ.

Тема 12. Виставки та виставкова діяльність в Україні.

Тема 13. Дослідження та охорона пам'яток історії та культури. Правові засади та державне регулювання туристичним бізнесом та екскурсійним обслуговуванням в умовах незалежної України.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання - оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: модуль 1 – 30 % семестрової оцінки; модуль 2 - 30% семестрової оцінки; іспит - 40% семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>